Redacțiunea Administrațiunea Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebèrg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mesei Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 146. | Brașovŭ, Mercurĭ 3 (15) Iulie. | 1891.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1891 stilŭ vechiu s'a deschisŭ **nou abonamentŭ**, la care învităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl pe șése luni 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése luni 20 francĭ, pe anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Afacerĭ năsĕudene.

IV

Amŭ vĕdutŭ în articululŭ precedentŭ din ce elemente e compusŭ comitetulŭ administrativŭ alŭ fondurilorŭ năsĕudene. Naintea unui astfelŭ de comitetŭ și-a presentatŭ d-lŭ Ioanŭ Ciocanŭ, la anulŭ mântuirii 1891 în diua de 12 (24) Iunie, demisiunea din postulŭ de președinte alŭ fondurilorŭ școlastice centrale și de stipendii din fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului. Curêndŭ după acea deochiată ședință am primitŭ dela Năsĕudŭ informațiunea, „că Comitetulŭ fondurilorŭ, cu maioritate de voturĭ, a votatŭ lui Ciocanŭ încredere, ér minoritatea în frunte cu veteranulŭ Vasile Petri a protestatŭ energicŭ în contra acestei votărĭ.“

Încă pe când amŭ reprodusŭ articululŭ seducătorŭ din „Budapești Hirlap“ dela 11 Iunie a. c. în colónele diarului nostru Nr. 124 a. c. amŭ fostŭ disŭ despre încrederea, pentru care pleda fóia Kosuthistă, că *„numai atâtŭ ar mai trebui!!“* Și ĕtă, că de ceea ce ne temeamŭ noi, s'a întâmplatŭ. Comitetulŭ numitelorŭ fondurĭ a datŭ votŭ de „încredere“ d-lui Ciocanŭ.

Ei bine, scie Dumnedeu de ce s'a întâmplatŭ și acésta! Ilŭ întrebămŭ însĕ, că numai atâta a voitŭ sĕ stórcă? Décă numai de atâta a avutŭ lipsă, décă numai acesta i-a fostŭ dorulŭ, atuncĭ mamelucii și slugile lui plecate i-au făcutŭ pe voiă. Însĕ cu „încrederea“ dela astfelŭ de ómenĭ d-lŭ Ciocanŭ nu se va rehabilita nicĭodată înaintea némului sĕu și décă șĭ-ar închipui, că într'adevĕrŭ dênsulŭ șĭ-a spălatŭ păcatele prin unŭ astfelŭ de votŭ, atuncĭ îlŭ compătimimŭ, ferindu-ne de a i-o spune, că s'a făcutŭ ridiculŭ. Cu încrederea câtorva profesorĭ și dăscălașĭ, carĭ îșĭ vĕdŭ amenințată esistența lorŭ proprià décă nu vorŭ vota la comandă, voiesce d-lŭ Ciocanŭ sĕ se insinue lumei grănițerescĭ și în genere lumei române de pretutindenĭ, ca și când ar dice, că bine și cu cale a lucratŭ d-sa și a condusŭ afacerile fondurilorŭ până în timpulŭ de față?

Ródele muncii sale însĕ, și nelegiuirile comise vĕdescŭ la lumina dilei, că de mare este „încrederea“ ce o potŭ avé grănițerii năsĕudenĭ într'unŭ individŭ cu trecutulŭ politicŭ alŭ lui Csokan Iános.

Dér, ca sĕ fiă comedia și mai mare, d-lŭ „cavalerŭ“, ca omŭ, care se bucură de încrederea cercurilorŭ guvernamentale, ca omŭ influințatŭ de aceste cercurĭ, în ajunulŭ dilelorŭ grele, nu află altŭ organŭ de publicitate în care sĕ-șĭ céră apĕrarea sa față de *„ultraiștii valahĭ“*, decâtŭ tocmai organulŭ celŭ mai kossuthist „Budapesti Hirlap.“ Voiesce óre dênsulŭ ca prin laudele ce-i aducŭ Kossuthiștii sĕ aibă cu atâtŭ mai mare trecere înaintea guvernului?...

Prietinulŭ d-lui Ciocanŭ însĕ, kossuthistulŭ „Budapesti Hirlap“ ne mai comunică și unŭ lucru, pe care cetindu-lŭ, amŭ rĕmasŭ îngrijațĭ peste mĕsură. Se mai dice adecă în acea fóiă, „că cheltuielile școlelorŭ poporale valahe susținute din fondurile școlastice centrale nu-i de unde sĕ se plătéscă, ba chiar și susținerea gimnasiului dela Năsĕudŭ pretinde jertfe marĭ...“ Décă acestea suntŭ adevĕrate, atuncĭ vedemŭ din nou cum și în câtŭ i-a zăcutŭ la inimă „cavalerului“ Ciocanŭ bunăstarea și înflorirea fondurilorŭ.

Va sĕ dică ceea ce până acuma numai se șoptia, vedemŭ, că sĕ spune publice: adecă fondurile grănițerilorŭ suntŭ amenințate cu *„bancrotă.“* Și se póte, că numai unŭ pasŭ este până la vederea tristului și durerosului spectaculŭ, când guvernulŭ unguerescŭ prin unŭ actŭ măestritŭ va ajunge în faptica proprietate și posesiune a numitelorŭ fondurĭ; căcĭ venitele suntŭ adĭ cu multŭ mai micĭ decâtŭ sĕ se mai pótă susținé, deoparte personalulŭ didacticŭ activŭ, ér de altă parte sĕ se pótă suporta și spesele pensionării profesorilorŭ și ale învĕțătorilorŭ...

Numai cu multă mâhnire și durere sufletéscă ne vedemŭ silițĭ a face și aceste descoperirĭ; ér și cu mai multă durere punemŭ mâna pe rana ce omóră, vĕdêndŭ cu ochii, totŭ ce e românescŭ și grănițerescŭ în fosta graniță militară.

Ér când audĭ, că se întêmplă tóte acestea și când vedĭ, cu câtă nepăsare stau doctorii în drepturĭ și doctorii în filosofiă, fără ca sĕ opréscă pe Ciocanŭ în mersulŭ lui fatalŭ, vrêndŭ nevrêndŭ trebue sĕ presupui, că întréga generațiune actuală din acéstă graniță este de acordŭ cu faptele „cavalerului“. Amŭ admite și aceea, că terorismulŭ este atâtŭ de strașnicŭ, încâtŭ fiă-care îșĭ va gândi sĕ'lŭ lase'n pace pe Ciocanŭ, căcĭ se va poticni odată elŭ de elŭ. Dér terorismulŭ încă merge numai până la unŭ locŭ, ér noi până acuma nu am vĕdutŭ desvoltându-se nicĭ o bărbățiă resolută de cei chemațĭ întru apĕrarea averilorŭ fondurilorŭ. Avemŭ decĭ c'unŭ motivŭ mai multŭ a descoperi lumii române, de cine este susținutŭ Ioanŭ Ciocanŭ acolo, de unde ar fi trebuitŭ sĕ fi lipsitŭ de multŭ.

Ér décă până acum a rĕmasŭ, membri actualĭ ai comitetului trebuiau sĕ provóce pe Ciocanŭ în publicŭ a rĕmâné acolo unde însușĭ a doritŭ, dér așteptamŭ sĕ-i fi rĕspunsŭ tot-odată: că încrederea se dă numai acelora, carĭ se facŭ vrednicĭ de ea și sĕ-i fi declaratŭ palam et publice, că d-lŭ Ciocanŭ nu e vrednicŭ de încrederea celorŭ, pe carĭ i-au sedusŭ cu vorbe și i-au convinsŭ prin fapte despre cotitele căi, pe carĭ a umblatŭ și umblă.

Numai unŭ comitetŭ neromânŭ, unŭ comitetŭ inimicŭ culturii nóstre românescĭ póte sĕ dea încrederea sa unuĭ omŭ, care pune pe gimnasiu instrucțiunea maghiară și care lasă, ca limba română sĕ fiă numai „suferită până la unŭ timpŭ“ într'unŭ institutŭ ridicatŭ și susținutŭ prin banĭ românescĭ. Da, unŭ astfelŭ de comitetŭ se face și elŭ complice la opera de despoiare de drepturĭ și de averĭ a Românilorŭ grănițerĭ, pentru-că trebue sĕ se facă fiindŭ alesŭ pe

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(9)

Inimĭ de aurŭ.

Romanŭ, de I. *Edhor.* Tradusŭ de Julia.

Dómna Stiller se afla într'o continuă bună dispozițiune. Diua cununiei Alicei era la ușă și tóte pregătirile necesare trebuiau puse în ordine.

După ce contesa Georne fusese mai de multe-orĭ la Dómna Stiller și se sfătuiră împreună asupra cununiei, veni vorba și de programă. Carmen și Dómna Stiller aflau o deosebită plăcere și simpatisau de minune una cu alta în tóte privințele.

— „Așadéră rĕmânemŭ pe lângă aceea, dragă dómnă, ca d-ta sĕ invițĭ pe toțĭ fruntașii orașului și ai împrejurimei. Spesele le iau asupră-mĭ. Nicĭ o contradicere, scumpă Dómnă; invitările se întêmplă la îndemnulŭ meu și de sine se ințelege, că eu voiu purta și spesele“....

In acea séră d-na Stiller dise către Ruth: „Socotesce odată, Ruth unde sĕ-țĭ cauțĭ locŭ pentru locuită și pentru durmitŭ. Fratele fiitorului meu ginere, Dr. Kalisch, cu soția sa și trei fete au sositŭ după amédĭ aicĭ. Odaia ta e ocupată și numai avemŭ altă odaiă gólă. Am dispusŭ sĕ-țĭ scótă coferulŭ, ce stă acum în culină.“

— „Ah, mătușă, astădĭ e deja târdiu n'așĭ puté.....“

— „Nicĭ la unŭ casŭ nu se póte. Nópte bună!“

Ruth rĕmase înmărmurită. „Unde, acum unde sĕ mĕ ducŭ?“ se întreba ea îngrijată și cu inima palpitândă. Tocmai atuncĭ trecea asesorulŭ cu sora-sa.

— „Kurt“! strigă ea, urmândŭ unei inspirațiunĭ momentane. „Unŭ momentŭ, te rogŭ.“

Asesorulŭ, care se depărtase binișorŭ, audi strigarea și lăsă brațulŭ surorei sale.

— „Ce nepotrivitŭ!“ murmură elŭ și s'a întorsŭ. „Ce ai?“ întrebă elŭ încrețându-șĭ fruntea.

— „Kurt, eu nu mai amŭ locŭ în casa mătușei, pentru-că i-au sositŭ óspețĭ. Permiți-mĭ, ca sĕ mergŭ la Dölling?“

Helda pĕrŭ, că se gândesce unŭ momentŭ, apoi dise: „Au venitŭ străinĭ? Eu însĕ nu sciu, unde sĕ mergĭ. La Dölling nicĭ într'unŭ casŭ și apoi am atâtea ocupațiunĭ.“

— Incă unŭ momentŭ, Kurt“, dise Ruth înfiorată. „Unde déră, décă nu-mĭ permițĭ la Dölling?“

Elŭ dete fără voiă din capŭ. „Sciu eu? Póte dómna Blum te va primi bucurosŭ. Dute la dênsa! Nópte bună!“

Ruth stetea nemișcată, uitându-se după dênsulŭ, până ce dispărŭ pe pórta otelului. De jurŭ împrejurŭ era liniște și o séră lină se cobora peste tăcutulŭ orașŭ. Intr'o depărtare óre care de ea trecea unŭ copilŭ, cântândŭ din fluerŭ o melodiă. Vestmintele lui erau murdare și fugea desculțŭ, însĕ elŭ décă ajunge acasă, îșĭ află acolo unŭ culcușŭ și încă póte află și o cină. Nu era elŭ de invidiatŭ? Și décă ea ar merge în lume, departe? Dér óre putea ea sĕ mergă? Nu are și dênsa datorințe de împlinitŭ?....

Greu suspinândŭ, urcă ea treptele locuinței forestierului. Servitorulŭ, care îi deschise ușa, privia uimitŭ la miresa asesorului, care la o óră așa de târdiă doria sĕ vorbéscă cu dómna Blum. Când trecea prin lungile coridóre, ea îșĭ reaminti involuntarŭ venirea ei cea din urmă aicĭ. Și ea trecea peste acestŭ pragŭ sĕ se róge.

— „Copila mea, ce te conduce la mine?“ dise dómna întindêndu-i ambele mânĭ.

— „N'am coperemêntŭ și pentru aceea viu la d-ta. Mĕ alungĭ óre?“

— „Feréscă Dumnedeu, scumpă copilă. 'Țĭ dicŭ unŭ bine ai venitŭ!“

— „Dér d-lŭ inspectorŭ, ce va dice?“ întrebă tânĕra fată mișcată adêncŭ.

— „Ilŭ poțĭ întreba însă-țĭ“, dise dómna cu unŭ surîsŭ, arătândŭ pe Aldenhofen, care tocmai intra.

Elŭ nu se surprinse de locŭ la vederea neașteptată a Ruthei.

— „Voițĭ a-mĭ da adăpostŭ până îmĭ va scrie sora mea Ana?“ dise ea rugătorŭ.

Aldenhofen rĕspunse surîdêndŭ: „Te primescŭ bucurosŭ.“

— „Dér eu n'amŭ venitŭ cu voia mea“, dise Ruth cu sinceritate.

Ochii liniștițĭ ai inspectorului o priviau cu o deosebită espresiune, însĕ d-na Blum esclamă nĕcăjită: „Dragă copilă, cum poțĭ vorbi așa ceva?! D-ta scii, ca nu ai alțĭ amicĭ mai bunĭ, decâtŭ noi.“

Era pe la amédĭ în diua cealaltă, când apărŭ Friedel și insinuă Ruthei, ce se plimba în grădină cu d-na Blum, că asesorulŭ o așteptă în salonŭ și că voiesce a-i vorbi urgentŭ.

— „Mergŭ îndată“, dise ea către servitorŭ.

sprîncénă şi fiindŭ creatura „cavalerului“ Ciocanŭ.

Nicĭ că mai putemŭ aştepta, ca actualulŭ comitetŭ în frunte cu d-lŭ Ciocanŭ sĕ mai pótă face lucrurĭ bune şi folositóre. Scopulŭ acestora, precum vedemŭ, nu nu este ca sĕ întroducă pe grănițerĭ în drepturile lorŭ avitice; gândulŭ lorŭ nu este, ca sĕ aducă jertfe pentru binele obştescŭ, ci devisa lorŭ este: *„pieră lumea, numai de noi sĕ fiă bine!“*

Nu putemŭ încheia acestŭ articulŭ fără de a nu atrage atențiunea ómenilorŭ de bine din ținutulŭ Năsĕudului, că încrederea dată lui Ciocanŭ în ḑiua de 12 (24) Iunie a. c. nu e dată persónei sale, ci *„guvernului patrioticŭ“*, care de sigurŭ va avé sĕ-şĭ continue încă operele sale nemilóse fată cu totŭ ce este grănițerescŭ.

Omenii scurtŭ vĕḑĕtorĭ cu burta grósă şi céfa lată şĭ-au uitatŭ, că atuncĭ când au datŭ „încrederea“ lui Ciocanŭ, au aprobatŭ totodată: ştergerea caracterului românescŭ şi confesionalŭ gr. cat. alŭ gimnasiului; au aprobatŭ inscripțiunea bastardă de *„A naszodi közalapitványi fögymnazium“*; au aprobatŭ ordinațiunea de tolerare numai până la unŭ timpŭ a limbii române în gimnasiu; au aprobatŭ în fine totŭ ceea ce a făcutŭ până acum „triumviratulŭ“ Csáky-Banffy-Csokán față cu institutulŭ şi cu fondurile.

Şi tocmai de acéstă aprobare a avutŭ lipsă guvernulŭ în ajunulŭ întroducerii noului comite supremŭ dela Bistrița-Năsĕudŭ, care, conformŭ § lui 39 din statutulŭ impusŭ, este supraveghetorulŭ averilorŭ fondurilorŭ grănițerescĭ.

Pe acéstă cale chiar şi sperările celorŭ mai optimiştĭ ómenĭ dela Năsĕudŭ suntŭ nimicite; representantulŭ guvernului are la ce sĕ se provóce, pe când clica celorŭ fără căpĕtêiu cântă osanale pe ruinile Ierusalimului lorŭ pierdutŭ.

Unde nu este sufletŭ nu este nicĭ mântuire!

CRONICA POLITICĂ.

— 2 (14) Iulie.

— In şedința dela 11 Iulie n. s'au terminatŭ definitivŭ desbaterile asupra proiectului de lege pentru **reforma administrațiunei**, ér erĭ, în 13 Iulie, punêndu-se la votŭ, *proiectulŭ a fostŭ primitŭ cu 261 de voturĭ, contra 99.* Absențĭ au fostŭ 50 de deputațĭ. După votarea proiectului, deputatulŭ Desideriu Pronay propuse, ca începerea desbaterilorŭ speciale asupra acestui proiectŭ de lege sĕ se amâne până în 15 Septemvre. In acéstă cerere a sa, Pronay fù susținutŭ şi de Apponyi şi de Eötvös. Szapary cerù însĕ, sĕ se încépă imediatŭ desbaterile speciale, deórece la tómnă dieta va fi prea ocupată cu alte agende, precum: desbaterea asupra bugetului, a convențiunilorŭ comerciale etc. In fine cestiunea acésta a rĕmasŭ sĕ se hotăréscă în altă şedință prin majoritate de voturĭ. După acestea deputatulŭ *Irányi Daniel* începù sĕ-şĭ motiveze propunerea privitóre la *introducerea sufragiului universalŭ*, séu mai bine ḑisŭ, la reducerea censului, dér fù întreruptŭ de sgomotŭ mare, în urma căruia şĭ-a amânatŭ motivarea.

— In ḑilele trecute ni-s'a telegrafatŭ din Haaga, că **ministerulŭ din Olanda a dimisionatŭ.** In cercurile liberale se presupune, că regina-regentă Emma va însărcina cu formarea cabinetului pe deputatulŭ din Amsterdam *Ionkleer Tack de Poortoliet*, care este şefulŭ partidei liberale în camera staturilorŭ generale şi este şi unŭ distinsŭ oratorŭ.

SCIRILE ḐILEI.

— 2 (14 Iulie.)

Esamenŭ de maturitate. In 27 şi 28 Iunie st. v. a. c. s'a ținutŭ esamenulŭ oralŭ de maturitate cu elevii din clasa a VIII dela gimnasiulŭ românŭ gr. or. din Braşovŭ. Dintre 11 şcolarĭ, carĭ au lucratŭ temele scipturistice de maturitate, au repăşitŭ dela esamenulŭ oralŭ din causă de bólă doi şi anume Spiridonŭ Boita şi Steflea Iacobŭ. — Au făcutŭ decĭ esamenulŭ oralŭ 9 şcolarĭ.

Ca comisarŭ alŭ Venerabilului Consistoriu-archidiecesanŭ gr. or. din Sibiiu a funcționatŭ Pré-cuvioşia Sa D-lŭ Archimandritŭ *Ilarionŭ Puşcariu.* Ér representantŭ alŭ înaltului regimŭ a funcționatŭ D-lŭ directorŭ gimn. din Sibiiu *Ignațiu Veres*, pentru-că representantulŭ designatŭ de ministeriu de mai nainte, d-lŭ Dr. *Anton Abt*, profesorŭ la universitatea din Cluşiu, n'a pututŭ veni din causă de bólă rugându-se chiar în ḑilele din urmă a fi înlocuitŭ. — Resultatulŭ esamenului oralŭ, care s'a publicatŭ maturisanților de Pré-cuvioşia Sa D-lŭ Archimandritŭ *Ilarionŭ Puscariu* Vinerĭ în 28 Iunie st. v. la $12^1/_4$ óre, a fostŭ *deplinŭ mulțămitorŭ.* S'au declaratŭ maturĭ cu *fórte bine* tinerii: Adolf Frank şi Teofilŭ Popoviciu, cu *bine*: Constantin Ionescu, Antonŭ Puşcariu şi George Vătăşénŭ şi cu *suficientŭ:* George Demeterŭ, Octavian Sorescu, Oprea Steflea şi George Urdea.

„Turbarare valahă în Ardealŭ.“ „Egyetértés“ primesce dela raportorulŭ sĕu din Cluşiu următórea scire, pe care o comunică sub titlulŭ de mai susŭ: „In inima Ardealului, în comitatulŭ Cojocnei, Valahii érăşĭ se pórtă aşa, încâtŭ numai pe lângă celŭ mai mare tactŭ şi pe lângă o energiă fără părechiă se vorŭ puté preveni nisce urmărĭ mai seriose. In munții Gilăului, Valahii îşĭ păsceau vitele în ascunsŭ şi când organele erariului voiră sĕ împedece lucrulŭ acesta, păstorii se revoltară în înțelesulŭ adevĕratŭ alŭ cuvêntului şi ca la vre-o 90 dintre ei deteră năvală asupra pădurarilorŭ. In celŭ mai estremŭ momentŭ întrevenì inspectorulŭ de pădure Carol Nemes şi printr'o atitudine energică şi prevenitóre i-a succesŭ de-ocamdată a împedeca bătaia. Linişte urmată în urma acésta este însĕ numai la aparință. Valahii din munțĭ şi mai cu sémă cei din Albacŭ vorbescŭ despre Maghiarĭ cu cea mai mare furiă şi semnele suntŭ atâtŭ de îngrijitóre, încâtŭ póte fi temere de o repețire a evenimentelorŭ din 1848. Ei încă pe-acum vorbescŭ despre baia de sânge a ómenilorŭ lui Vasváry şi conducĕtorii turburărei prindêndŭ curagiu în urma încheiărei pactului între guvernŭ şi între Saşĭ, se folosescŭ de orĭ ce ocasiune pentru a agita pe nepriceputulŭ poporŭ valahŭ.“ — Vomŭ vedé ce năsdrăvăniă „patriotică“ va fi şi acésta. Ni-se pare însĕ, ca întrégă istoria este numai espunerea unei temeinice mustrărĭ de consciință.

***

„Nu ne trebue teatru germanŭ.“ Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Egyetertes“ dela 13 Iulie: „In Nyitra s'a întêmplatŭ ḑilele acestea, că unŭ directorŭ de teatru, cu numele Ignațiu Neufeld, a petiționatŭ la ministrulŭ de interne, ca sĕ-i permită a da representațiunĭ în limba germană. Vice-spanulŭ comitatului Nyitra, deşi n'a avutŭ de a ḑice nimicŭ în contra persónei directorului, *avêndŭ însĕ în vedere raporturile de naționalitate din părțile nordice ale Ungariei şi influința păgubitóre a teatrului germanŭ asupra maghiarimei*, a recomandatŭ ministrului sĕ nu dea directorului concesiunea cerută şi în adevĕrŭ, ministrulŭ *a şi denegatŭ concesiunea cerută.*“ Comentarea acestui actŭ de intoleranță brutală rĕmâne în sarcina ḑiaristicei germane.

***

Germanisarea în Buda vechiă, după cum spunŭ foile din Pesta, înaintéză din ḑi în ḑi. Se 'nțelege, că foile ungurescĭ nu atribue acestŭ progresŭ inundațiunii Evreilorŭ, carĭ fără'ndoélă suntŭ cei mai meritațĭ factorĭ în ceea ce privesce germanisarea Budapestei, ci îşĭ descarcă furia asupra unei sĕrmane femei, cu numele Irma Novotny, despre care spunŭ, că de mai mulțĭ anĭ susține unŭ asilŭ, în care opresce strictŭ pe cei 50—60 de elevĭ, ca sĕ vorbéscă unguresce unii cu alții şi astfelŭ îi „germaniséză“ eserciândŭ asupra lorŭ „o presiune ne mai pomenită.“ — Fără'ndoélă, şi acestŭ fĕtŭ alŭ şovinismului unguresc este numai o apucătură murdară, căcĭ nu credemŭ sĕ fiă aicĭ vorba despre o germanisare, ci póte e vorba numai despre o luptă pentru conservarea naționalității copiilorŭ din asilŭ, în care casŭ numita institutóră a asilului e vrednică de tótă lauda.

***

Mijlocŭ în contra rachiului? „Kolozsvár“ dela 13 Iulie scrie, că preotulŭ românŭ din Lupmerdŭ (pe Câmpiă) prin diferite amestecurĭ a aflatŭ o fluiditate, din care décă se varsă în rachiu unŭ stropŭ câtŭ de micŭ cei ce gustă din asemenea rachiu îşĭ pierdŭ gustulŭ de a mai bea şi li-se face rĕu chiar şi numai de mirosulŭ rachiului. Locuitorii din Lumperdŭ, ḑice „Kolozsvár“, erau nisce bețivĭ marĭ, carĭ câtŭ e lumea şi pămêntulŭ nu mai eşiau din cârciumă. Acum însĕ, cu ajutorulŭ acestei „miraculóse“ fluidităţĭ, i-a succesŭ preotului a abate pe fórte mulțĭ inşĭ dela beutură. Preotulŭ caută tóte ocasiunile pentru a turna prin rachiulŭ ómenilorŭ câțĭva picurĭ din medicamentulŭ sĕu şi apoi care cum a gustatŭ din acelŭ rachiu s'a făcutŭ omŭ de trébă şi n'ar mai bea rachiu pentru lumea tótă. „Kolozsvár“ mai adauge, că arendatorulŭ de regalii din Lumperdŭ e fórte îngrijatŭ şi s'a plânsŭ la direcțiunea financiară din Cluşiu, rugându-se, ca sĕ-lŭ ia în apĕrare față cu preotulŭ românŭ, care-i amenință cu desĕvîrşire subsistența. Rĕspunderea pentru acéstă scire rĕmâne în sarcina fóiei ungurescĭ.

***

Invitărĭ. Tinerimea română din *Monorŭ şi jurŭ* invită la petrecerea de véră, ce se va arangia în Monorŭ (comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ) Dumineca la 26 Iulie st. n. 1891 în grădina şcólei fundaționale sub scutŭ sigurŭ. Prețulŭ intrărei: de persónă 1 fl., în familiă 80 cr. Venitulŭ curatŭ e destinatŭ în favorulŭ înființândei şcóle de fetițe din Monorŭ. Inceputulŭ la 3 óre p. m. Pentru comitetŭ: Ioanŭ Mărgineanu, preşedinte. Mihaiu Baciu, secr. Simeonŭ Beşianu, vicepreş. Ioanŭ Melianŭ, cassarŭ. Suprasolvirile se vorŭ chita pe cale ḑiaristică. Familiile suntŭ avisate la provisiunea propriă.

— Inteligința română din *Cetatea de Baltă şi jurŭ* invită la petrecerea de

---

— „Sperŭ, că mirele d-tale te va mai lăsa câteva ḑile la mine. Celŭ puținŭ până când vorŭ pleca óspeții dela poştărița“, ḑise bĕtrâna dómnă.

— „Asta ar dura pré multŭ. Dér eu în casa mătuşei nu mai am locŭ!“

Bĕtrâna o privi cam cu uimire: „Ai ruptŭ orĭ ce legăturĭ cu dênsa? Scuză-mĭ discrețiunea, dragă copilă!“

— „Nu tocmai, însĕ mătuşei mele îi suntŭ o povară.“

— „Cu atâtŭ mai bine; atuncĭ rĕmâi până la cununiă la noi. Eu mĕ voiu bucura de societatea d-tale“, ḑise dama surîḑêndŭ, ca sĕ dea o direcțiă mai veselă gândurilorŭ ei triste.

— „Căsĕtoria mea cu Helda?“ replica Ruth cu îndoiélă „asta nu se va întêmpla nicĭ-odată“, ḑise ea linŭ.

— „Scumpa mea amică, nu lăsa sĕ ți-se încuibeze nicĭ-odată în minte astfelŭ de gândurĭ“, o preveni dama cu seriositate. „Dta privescĭ, póte pré posomorîtŭ în viitorŭ, scuză-mĭ, décă ḑicŭ asta, dragă copilă. Nu'țĭ pofti despărțirea, căcĭ ea rare-orĭ aduce linişte. Rĕmâi constantă pe lângă cuvêntulŭ datŭ, ca sĕ'țĭ fiă consciința curată“.

— „Helda nu mĕ mai iubesce, de când m'a pusŭ în comparațiă cu Carmen. Kurt s'a înşelatŭ amarŭ, acésta o simțescŭ la fiă-care privire a lui şi elŭ totuşĭ e cu multŭ mai nobilŭ, decâtŭ sĕ frângă legătura, pentru-că atuncĭ m'ar arunca în lume fără de nicĭ unŭ ajutorŭ. Sigurŭ, că numai asta 'lŭ reține.“

Dama bĕtrână clătina din capŭ.

— „D-ta privescĭ prea departe; Helda, pe lângă opiniunile lui realiste, e totuşĭ unŭ bărbatŭ idealŭ, cu simțĕminte superbe. Şi acum mergĭ, copila mea, cu tótă iubirea, cu tótă blândeța şi credința, ce o póte pretinde dela mirésa lui“.

Asesorulŭ sta cu nerăbdare la o feréstră. Fruntea lui îi era fórte înourată, când Ruth întrà la dênsulŭ.

— „Bună diminéța, dragă Kurt. Scusă-mĭ, că am întârḑiatŭ; eram la plimbare cu dómna Blum când m'a întêmpinatŭ servitorulŭ tĕu.“ Ruth îi întinse mâna. Helda abia i-o apucase şi o şi lăsà.

— „Cum te afli?“ întrebà elŭ.

— „Am aflatŭ o primire amicabilă şi aceea mĭ-a făcutŭ bine.“ Ea privi esaminătorŭ în fața lui, elŭ părea distrasŭ şi într'o iritare nervósă.

— „Te rogŭ şeḑĭ puținŭ,“ ḑise ea trăgêndŭ scaunulŭ.

— „Ițĭ mulțumescŭ, déră nu amŭ timpŭ. O afacere urgentă am de a discuta cu tine! Tu scii, că Carmen şĭ-a propusŭ în caprițulŭ ei, ca nunta verişórei tale sĕ se facă câtŭ se póte de strălucitŭ.“

Helda făcù o pausă, ca şi cum s'ar aştepta la sensațiunea întroducerei. Ruth privì pe feréstră; ea presimția, unde țîntesce vorbirea lui.

— „Am comandatŭ ierĭ cu sora mea o toaletă pentru tine, şi în scurtŭ timpŭ va sosì.“ Asesorulŭ surîse fugitivŭ, apoi se întórse şi privì mâhnitŭ spre mirésa lui...

— „Ițĭ mulțămescŭ, Kurt, din adênculŭ inimei. Ingrijirea ta de astădată nu e necesară.“ Ruth surîse tristŭ. „Am încredințatŭ deja acéstă afacere surorei mele Ana.“

— „Şi credĭ tu, că eu te-aşĭ lăsa sĕ participĭ la festivitate în acea sdrénță sĕrăcăciósă. La o festivitate, la care va lua parte Carmen şi Irina, elita societății?!“ Vocea lui dovedia o mâniă crescêndă. Helda se sculà, ḑise „adio“ şi eşì pe uşă.

Ruth alergà desperată după dênsulŭ: „Nu merge aşa, te rogŭ, ascultă-mĕ!“

Helda era dusŭ de multŭ şi Ruth încă totŭ sta privindŭ în urma lui, când de-odată se spărià. Față'n fáță cu ea, în uşa deschisă, sta Aldenhofen. Ruth îndată ce-lŭ vĕḑù, alergà la elŭ şi-i prinse mâna tremurândŭ.

— „Nu mĕ condamna, te rogŭ, lasă-mĕ sĕ-țĭ vorbescŭ ş'apoi judecă-mĕ în modulŭ celŭ mai aspru. N'a fostŭ caprițŭ... elŭ nu vré sĕ priméscă propunerile mele, pentru carĭ m'am luptatŭ.“ O durere nemărginită vibra în vocea ei şi fiorĭ de frigurĭ îi treceau prin membre.

— „Nu mĕ condamna“, se rugà ea palidă, ca mórtea.

— „Dóră ai suferitŭ vre-odată de asprimea mea?“ întrebà Aldenhofen nespusŭ de blândŭ. Şi mâna, ce i-ò apucase, îi sprijinì ființa ei tremurătóre. Elŭ o conduse încetŭ îndĕrĕtŭ în sală.

— „D-ta mĕ ții de unŭ omŭ aspru, d-şóră Walden. Mi-ar păré rĕu, décă țĭ-aşĭ fi doveditŭ vre-odată acésta. Fost'am cândva aspru față cu d-ta?“ Ruth clătinà din capŭ.

— „Ochii d-tale suntŭ pururea serioşĭ“, îngânà ea linŭ.

— „Eu nu pedepsescŭ totdéuna cu ochii, d-şóră Walden. Acum însĕ vréu sĕ o facŭ cu buzele, deşi nu am drep-

véră împreunată cu dansŭ, ce se va ţiné cu ocasiunea adunărei generale a despărţĕmêntului XXXII alŭ „Asociaţiunei transilvane.“ — Duminecă în 2 Augustŭ n. c. în curtea Hotelului. Inceputulŭ la 4 óre p m. Venitulŭ este destinatŭ pentru fondulŭ despărţĕmêntului şi alŭ bisericilorŭ române din locŭ. — Cetatea de Baltă, 8 Iuliu 1891: Vasiliu Moldovanŭ preşedinte. Nicolau Todoranŭ, v.-preşedinte. Mironŭ Dascalu controlorŭ. Simeonŭ Căluţiu casarĭ.

Membrii în comitetŭ. Dr. Stefanŭ Banfi, Drd. Eugenŭ Branŭ, Simeonŭ Ciuchina, Georgiu Sabau, Iacobŭ P. Macaveiu, Zacheiu Sasu, Panteliu Văleanu, Ioanŭ Marianu. In pausă se vorŭ juca „Căluşeriulŭ“ şi „Bătuta“ Preţulŭ de intrare: de persónă 1 fl., de familiă 2 fl. Suprasolvirile şi ofertele se vorŭ chita prin diarele românescĭ.

***

Asasinatŭ intr'unŭ trenŭ „Fulgerŭ.“ Din Varşovia se anunţă: Intre staţiunile Sokolka şi Grodno, a fostŭ asasinatŭ şi jefuitŭ în trenulŭ ce venia dela Varşovia la Petersburg, într'unŭ vagonŭ de cl. I, pasagerulŭ contele Michail Plater, proprietarŭ în Bjalystok. Contelui, care e în etate de 25 de anĭ, i-s'a crepatŭ capulŭ cu unŭ instrumentŭ tîmpitŭ. Asasinii au scăpatŭ. Poliţia 'i caută cu mare zelŭ.

Din dieta unguréscă.

In şedinţa dela 9 Iulie a dietei unguresci s'au ivitŭ nisce *scene turbulente* cum nu s'au mai ivitŭ în parlamentulŭ ungurescŭ de când este Szapary la cârmă. Motivŭ la aceste scene turbulente a datŭ, după cum amŭ amintitŭ în numĕrulŭ de erĭ, o vorbire a ministrului-preşedinte Szapary, care polemisândŭ cu D. Irányi, începù sĕ critice aspru instituţiunile comitatelorŭ, dicêndŭ între altele, că pe câtŭ timpŭ comitatele au fostŭ puternice, ţéra nu s'a pututŭ desvolta.

La audulŭ acestorŭ cuvinte se iscă unŭ sgomotŭ asurditoru. Cei din drépta aprobau şi aplaudau pe Szapary în modŭ demonstrativŭ, în timpŭ ce unii dintre deputaţii stângei estreme săriră înfuriaţĭ dela locurile lorŭ şi începură sĕ strige, câtŭ îi lua gura şi sĕ ameninţe atâtŭ pe ministrulŭ-preşedinte, câtŭ şi pe preşedintele dietei. Inzadarŭ suna preşedintele clopoţelulŭ, căcĭ nu se audia nimicŭ. „Falsifică istoria în interesulŭ Vienei! Din causa Austriei se facŭ tóte acestea! O vorbire ca a lui Szapary este ruşine, este o infamiă!“ — se audia strigându-se din partea stângei estreme. Cei din stânga estremă începură sĕ strige preşedintelui, ca sĕ provóce la ordine pe Szapary. Deputatulŭ Paulŭ Hoitsy se aruncà cu faţa palidă spre tribuna preşedintelui, cerêndu-i, ca sĕ provóce la ordine pe Szapary.

Intr'aceea preşedintele suna mereu clopoţelulŭ. Abia după unŭ pătrarŭ de óră succese a restabili încâtva ordinea, aşa că ministrulŭ preşedinte îşĭ putù continua vorbirea. La fine, guvernamentalii îlŭ aplaudară demonstrativŭ, în timpŭ ce oposiţionalii îi strigau „Hoch“. Urmà o pausă de 5 minute, în decursulŭ cărora cei din partida guvernului făcură continue demonstraţiunĭ pentru Szapary, aclamându-lŭ ne'ncetatŭ, ba câţĭ-va din ei îlŭ ridicară pe umerĭ. Cei din oposiţiă înscenară contra-demonstraţiunĭ, rîdêndŭ şi strigândŭ continuu „Hoch“ la adresa lui Szapary. Abia târdiu se mai calmară spiritele, succedêndŭ a restabili deplinŭ ordinea.

Multŭ mai agitate au fostŭ spiritele în şedinţa dela *10 Iulie*, când s'au petrecutŭ scenele cele mai turbulente. Motivulŭ l'a datŭ o vorbire a deputatului *Polonyi Geza*, care între alte gravamine aduse în contra celorŭ din partida guvernului, amintì şi insinuaţiunile, ce dice că le face pressa guvernului la adresa partidei „independente“. Se provocà la „Pester Lloyd“, care continuu, dise elŭ, ameninţă şi cere dela guvernŭ, ca sĕ estermineze cu totulŭ partida independentă. După acestea se provocà deputatulŭ Polonyi la unŭ articulŭ alŭ diarului „Nemzet“, care în numĕrulŭ sĕu dela 6 Iulie dise, că *partida „independentă“ dejoşesce dieta, aducêndu-o la rangulŭ unei cârciume, er membrii acestei partide se presentă în dietă bieţĭ şi în starea acésta de beţiă îşĭ ţinŭ vorbile lorŭ.*

La audulŭ acestora, din partea celorŭ din stânga estremă isbucnì o larmă îngrozitóre. Polonyi provocà seriosŭ pe preşedintele dietei, ca sĕ declare cu hotărîre, décă suntŭ adevĕrate cele scrise de „Nemzet“?

Mai amintì Polonyi, că redactorulŭ unui diarŭ germanŭ a declaratŭ înaintea ministrului-preşedinte, că elŭ numai aşa va sprijini guvernulŭ, décă va fi numitŭ membru alŭ camerei magnaţilorŭ. Din întrerumperile urmate după acésta s'a constatatŭ, că acelŭ redactorŭ a fostŭ Sigismund Brody, redactorulŭ lui „N. Pester Journalŭ“. Vorbì apoi Polonyi despre modulŭ, cum guvernulŭ rĕsplătesce pressa guvernamentală. Unŭ deputatŭ din stânga estremă, anume Vécsey Endre, profitândŭ de acéstă ocasiune strigà; „Dér pe Gajàry plătescu-lŭ?“ Gajáry, care este redactorulŭ semi-oficiosului „Nemzet“, strigà iritatŭ: „O asemenea întrebare este infamiă!“ — „Ba infamŭ este celŭ ce dice!“ — replicà Vécsey.

Gajáry îşĭ cerù cuvêntŭ în cestiune personală şi începù sĕ-lŭ spele pe Vecsey cum îi venì la gură. Scandalulŭ era la culme. Cei din partida oposiţiei estreme strigau câtŭ îi lua gura, că preşedintele sĕ provóce la ordine pe Gajáry. „Asta e ruşine! Infamiă! Acestea suntŭ vorbe de cârciumă! etc. se audia strigândŭ. Gajáry nu mai puté dice nimicŭ, căcĭ sgomotulŭ asurditorŭ îi înecase vocea. Preşedintele nu mai era în stare sĕ restabilescă ordinea. Miniştrii Szilagyi şi Weckerle întreveniră pe lângă Gajary, ca sĕ se modereze. Preşedintele fù silitŭ sĕ suspindă şedinţa pentru 5 minute.

In intervalulŭ acesta sgomotulŭ devenì şi mai mare şi era câtŭ p'aci ca Gajary şi Polonyi sĕ se încăere. Polonyi păşì in mijloculŭ salei şi dândŭ cu pumnulŭ în masă strigà: „Décă voi suferiţĭ ca omulŭ acesta sĕ insulte şi mai departe partida nóstră, eu numai decâtŭ am sĕ insultŭ pe ministrulŭ-preşedinte!“ Mai mulţĭ deputaţĭ atâtŭ din partida guvernului câtŭ şi din cea a oposiţiei întreveniră pe lângă Polonyi ca sĕ lŭ îmblândéscă. După pausă, Gajary şĭ-a continuatŭ vorbirea aprópe cu aceeaşĭ vehemenţă ca şi mai 'nainte. De 4-orĭ a fostŭ provocatŭ la ordine. A mai vorbitŭ apoi şi Vécsey; Polonyi provocà apoi din nou pe preşedinte sĕ declare, décă sunt adevĕrate cele ce s'au scrisŭ în „Nemzet“ dela 6 Iulie cu privire la partida independentă? Preşedintele declarà, că cele scrise de „Nemzet“ nu suntŭ adevĕrate şi prin acésta „independenţilorŭ“ li-se dete unŭ feliu de satisfacţiune, care 'i făcù sĕ se departe mai liniştiţĭ.

Cluşiu, 8 Iulie 1891.

O modestă rectificare şi mulţămită publică.

In şedinţa comitetului Casinei române din locŭ, ţinută în 28 Iuniu a. c., din partea unui membru s'a făcutŭ propunerea, ca după ce inteliginţa română din Transilvania mai tótă cunósce împrejurările românimei din Cluşiu, şi după ce din tóte punctele de vedere este consultŭ şi la locŭ, ca aicĭ, în acest centru, unde mereu se află concentrate sume însemnate de tinerĭ studenţĭ şi universitarĭ românĭ sĕ se stabiléscă şi susţină o casină română, care sĕ pótă fi cercetată de orĭ şi cine, şi totodată sĕ pótă servi ca punctŭ de convenire alŭ inteligenţei nóstre nu numai din locŭ, fără şi din jurŭ şi alte părţĭ şi mai depărtate.

Apoi fiind-că începutulŭ s'a făcutŭ pe lângă o încordare, ce trece peste puterile materiale ale inteliginţei locale, fiindcă scopulŭ numai cu puterĭ unite se va puté realisa, se propuse sĕ se facă unŭ apelŭ la tótă inteliginţa română din patria nóstră pentru a-i cere concursulŭ.

Acéstă propunere cu majoritate de voturĭ s'a respinsŭ, dér s'a concesŭ a se primi membri esternĭ, conformŭ statutelorŭ, cu taxa anuală de 6 fl., şi încă câtŭ de mulţĭ. Aşa-déră sa decisŭ, ca în direcţiunea acésta sĕ se facă propagandă, deşi nu în publicŭ, ci numai pe căi private.

Şedinţele şi afacerile nóstre suntŭ publice, prin urmare nicĭ decisiunea pomenită n'a rĕmasŭ în secretŭ, dér nicĭ în publicŭ n'a trecutŭ în tótă esactitatea ei. Astfeliu alaltăerĭ, d-lŭ *Aurelu Olteanu* juristŭ absolutŭ şi practicantŭ advocaţialŭ din locŭ, îmĭ spune, că merge la balulŭ festivŭ, datŭ în 6 l. c. la Deşiu, si mĭ cere o listă de subscripţiune pentru membrii esternĭ. Ne avêndŭ la îndemână astfeliu de liste tipărite, în grabă amŭ rubricatŭ una şi i-am dat'o. Dér precum d-sa n'a sciutŭ esactŭ, aşa şi mie mĭ-a trecutŭ prin minte a-lŭ face atentŭ, că afară de înscriere de membri altă întreprindere sĕ nu facă.

Aşa apoi erĭ mai mare mĭ-a fostŭ surprinderea, când mĭ-a presentatŭ lista din care am aflatŭ, că d-nii Augustinŭ Munteanŭ advocatŭ în Deeşiu şi Alesiu Hossu, proprietarŭ în Restocĭ, s'au inscrisŭ ca membri, dér afară de d-lorŭ a mai contribuitŭ ca ajutorŭ şi următorii domnĭ şi dómne.

Ioanŭ Velle 1 fl., Ludovicŭ Frâncu, 1 fl., Viorica Mihali 2 fl., Augustinŭ Cupşa, 1 fl., Ioanŭ Szongott, 1 fl.. Georgiu Gradovicĭ 1 fl.. Ioanŭ Popoviciu 1 fl., Petru Anca 1 fl., Corpodeanŭ 1 fl., Teodorŭ Hermanŭ 1 fl., Victorŭ Cupşia 1 fl., Constantinŭ Juga 1 fl., Unŭ baronŭ maghiarŭ 5 fl., Unŭ fiscalŭ 1 fl., Lazarŭ Huza din Gherla 1 fl., la olaltă 20 fl. A şi încasatŭ dela membrii Alesiu Hossu şi Gregoriu Steţiu adv. în Gherla — câte 6 fl. — cu totulŭ déră 32 fl. v. a.

Contribuirile acestea aşadéră s'au făcutŭ în contra decisiunei comitetului deórece colectarea s'a sĕvîrşitŭ din nebăgare de sémă şi din vina mea, ceea ce prin acésta o şi recunoscŭ.

Dér apoi aflându-mĕ faţă de o faptă deja împlinită, atâtŭ din partea d-lui colectantŭ, câtŭ şi din partea multŭ onoraţilorŭ Domnĭ şi Dómne contribuenţĭ, nu-mĭ rĕmâne alta îndĕrĕtŭ, decâtŭ ca pe lângă rectificarea şi desluşirea acésta, în numele causei nóstre sĕ aducŭ pe acéstă cale ambilorŭ factorĭ căldurósă mulţămită publică.

Economulŭ casinei.

Convocare.

Despărţĕmêntulŭ XXXII (.D St.-Mărtinŭ) alŭ „Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ“ îşĭ va ţiné *prima adunare generală* la *2 Augustŭ n. c.* la 10 óre p. m. în comuna *Cetatea de Baltă*, la care suntŭ invitaţĭ toţĭ membrii şi sprijinitorii literaturei şi culturei române.

D.-St.-Mărtinŭ, 8 Iuliu 1891.

Pentru comitetulŭ despărţĕmêntului:

Vasilie Zehanŭ, directorŭ. **Iacobŭ P. Macaveiu**, actuariu.

Literatură.

Romänische Revue, revistă politică-literară, apare la mijloculŭ fiă-cărei lunĭ. Editorŭ: *Corneliu Diaconovich.* Direcţiunea: Wien, VIII, Feldgasse 15. Redactorŭ *Dr. Titus Tomiuc.* Anulŭ VII, Nr. 6. Cuprinsulŭ: Vertheidigungen der verfolgten magyarischen Unschuld. — Dr. Silvestru Morariu-Andrievicĭ (mit Porträt). — Bucurescĭ zur Zeit der grossen französischen Revolution, von Dr. Gion-Ionescu, (Deutsch von Em. Grigorovitza). Ueber Hochzeitsgebräuche bei den Romänen (Nunta la Românĭ). — Franz Adolf Wickenhauser. — Die Basch-Araba und die Anfänge des romänischen Staates, von Ioan Barbovescu. — Macedo-romäniche Volkslieder, übersetzt von Dr. Melchior Hârsu. — Des Teufels Weihrauch, romänisches Märchen. — Rundschau. — Litteratur.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“

Iaşĭ, 1 (13) Iulie (sosită aicĭ la $11^{1}/_{2}$ óre din nópte). Corpulŭ lui **M. Kogălniceanu** a sositŭ adĭ Lunĭ. Inmormêntarea se va face Miercurĭ. Detailii prin poştă.

*

— După programă rĕmăşiţele pămêntescĭ ale lui M. Kogălniceanu au fostŭ primite la gara Burdujenĭ de representanţii judeţului Botoşanĭ, la gara Paşcanĭ de autorităţile judeţului Sucéva, ér la gara T. Frumosŭ de autorităţile judeţului Iaşĭ. La tóte trei garele vagonulŭ, în care se afla corpulŭ, a fostŭ deschisŭ şi s'au ţinutŭ discursurĭ de către representanţii judeţelorŭ.

La Iaşĭ corpulŭ a fostŭ primitŭ de Metropolitulŭ Moldovei şi Sucevei cu înaltulŭ clerŭ şi de autorităţile civile şi militare din Iaşĭ. Corpulŭ de armată a făcutŭ onorurĭ. Cortegiulŭ a mersŭ directŭ la Metropoliă. Câte unŭ plutonŭ de gendarmĭ mergea înainte şi îndĕrĕptŭ.

DIVERSE.

Băile cele mai bune. „Ei amice, ce mai facĭ? — „Nu prea bine. Suferŭ încă de reumatismŭ“. — Dute la băi!“ — „Amŭ fostŭ pe la multe băi, dér n'am pututŭ scăpa de reumatismŭ.“ — „Scii ceva, fă ca mine, dute odată la Monaco, şi-ţĭ garantezŭ, că orĭ ce ai avea, acolo te scapĭ de tóte!“

---

tulŭ. Te-aşĭ întreba: pentru ce te-ai fidanţatŭ cu Helda, décă nu-lŭ iubescĭ?“

Ruth se făcù roşiă ca foculŭ.

— „O, Dumnedeulŭ meu!“ suspinà ea. „Eu nu sciu, că óre iubescu-lŭ? Insă-mĭ nu o sciu!“

— „Scusă-mĕ pentru întrebare, te rogŭ.“

— „D-ta nu m'ai ofensatŭ. Şi trebue sĕ scii, că eu m'am fidanţatŭ cu Helda, pentru ca sĕ-mĭ creezŭ mie şi Anei unŭ viitorŭ fără grijĭ. Am voitŭ sĕ scăpămŭ din împrejurările insuportabile, în carĭ ne aflămŭ, dér mi-am pusŭ pe umerĭ o sarcină cu multŭ mai grea. Eu nu potŭ fi soţia lui, căcĭ elŭ atuncĭ ar fi nefericitŭ şi pentru acésta vréu sĕ-lŭ liberezŭ.“

— „E prea târdiu! dise Aldenhofen fórte seriosŭ. „Copilă neespertă, nu aşa uşorŭ se desface cuvêntulŭ datŭ, pe care póte cealaltă parte şĭ-a ziditŭ viitorulŭ sĕu. Décă ţi-l'ai datŭ de bună voiă, atuncĭ trebue sĕ-lŭ ţii pănă . . . . pănă . . . . pentru mine nu esistŭ marginĭ. Acela trebue sĕ ţie eternŭ. Nu lăsa sĕ ajungĭ la acésta nicĭ-odată. Domolesce-ţĭ mânia momentană prin suferinţă lină şi prin — iubire!“ (Va urma.)

Proprietarŭ:
Dr. Aurelŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Nr 8505—1891 621,2—2

PUBLICAȚIUNE.

In *20 Iulie a. c. înainte de prândŭ la 10 óre* se vorŭ da în biroulŭ orășenescŭ forestieralŭ mai multŭ oferențilorŭ pe cale de oferte și licitațiune din hula—scurta—putreda, în susŭ de livadea Honterus, 241 de trunchĭ de ștejarŭ cojițĭ, tăiațĭ în 1890, mai departe 109 bucățĭ trunchĭ de ștejarŭ cojițĭ în Szekérut, îndărătulŭ Tempei, tăiațĭ în 1891; mai departe 250 bucățĭ de trunchĭ de ștejarĭ cojițĭ tăiațĭ în 1891 în calea adêncă, din susŭ de ștejerișulŭ mare, și în fine 120 trunchĭ de ștejarĭ din așa numitulŭ locŭ de hotarŭ tăiațĭ în 1891.

Oferenții au de a'șĭ ascerne ofertele provědute cu unŭ vadiu de 10% din prețulŭ de strigare de 3 florinĭ 90 cr. per m³. și cu unŭ timbru de 50 cr. până la 9½ óre înainte de prândŭ la oficiulŭ forestieralŭ, dechiarândŭ totodată în oferte, cumcă oferenților li suntŭ cunoscute condițiunile de oferte și cumpěrare și că se supunŭ lorŭ.

Brașovŭ, 27 Iunie 1891.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 13 Iulie a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	105.45
Renta de hârtiă 5%	101 80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	99.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113 25
Bonurĭ rurale ungare	92 —
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresсŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	131 —
Renta de argintŭ austriacă	92.90
Renta de hârtiă austriacă	92.85
Renta de aurŭ austriacă	111 15
Losurĭ din 1860	138.50
Acțiunile băncei austro-ungare	1034.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	342.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr	296.75
Galbenĭ împěrătescĭ	5.59
Napoleon-d'orĭ	9.32
Mărcĭ 100 împ. germane	57.70
Londra 10 Livres sterlinge	117 45

Cursulŭ pieței Brașovŭ.

din 14 Iulie st. n.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ		9[illegible]8		9 32
Argintŭ românescŭ	„	9 22	„	9.27
Napoleon-d'orĭ	„	9.28	„	9.32
Lire turcescĭ	„	10 50	„	10.55
Imperialĭ	„	9.48	„	9 53
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Ruble rusescĭ	„	132.—	„	133.—
Mărcĭ germane		57.—	„	57.50